

“ कला वर्धिष्णु चंद्राची
विश्व वंद्य जशी तरी
मुद्रा ही शिवरायाची
असे कल्याणकारिणी ”

M
A
H
A
R
A
S
H
T
R
A

M
A
N
D
A
L

C
H
I
C
A
G
O

R
A
C
H
A
N
A

April, 2011:
Vol. 42, # 2

महाराष्ट्र मंडळ शिकागो

रचना

चैत्र शके १९३३

एप्रिल २०११ : वर्ष ४२, क्र.२

या अंकात ...

<u>कार्यकारिणी २०११</u>	३
<u>अध्यक्षीय</u>	
<u>मंडळ सदस्य वर्गणी व अन्य उपयुक्त माहिती</u>	४
<u>एप्रिल- ऑगस्ट,, २०११ पर्यंतचे महत्वाचे सण/दिवस</u>	५
<u>बृहन्महाराष्ट्र मंडळ अधिवेशन, शिकागो, २०११- वार्ता</u>	६
<u>संक्रांत २०११- क्षणचित्रे</u>	८
<u>‘रचना’ २०११, शब्दकोडे क्र.१चे उत्तर:</u>	९
<u>‘रचना’ २०११ शब्दकोडे क्र.२</u>	११
<u>A Marathi Youth Elected Alderman Leonardo from the town of Vinci</u>	१३
<u>सुभाषित- भावार्थासह</u>	
<u>कविता</u>	१४
<u>सहज - प्रवास जमिनीकडे वासंतिक</u>	१५

Thanks to Maharashtra Mandal Chicago's
Well Wishers / Business Entrepreneurs

कार्यकारिणी - २०११

(Executive Committee-2011)

अध्यक्ष : मिलिंद पानट

उपाध्यक्ष : कल्पना नेकलीकर

उपाध्यक्ष : मयूर पाटील

सचिव : निलेश विळेकर

खजिनदार : अपर्णा खारकर

सदस्य - Committee members

अभिजीत रायरीकर

अनिता नवकाळ

मानसी जोशी

वृषाली पानट

संगीता चव्हाण

क्षमा मराठे

विश्वस्त - The Board of Trustees:

शाम अंतुरकर

सुजीत वैद्य

जयदीप बुझरुकर

‘रचना’ संपादक - Editor: विनता कुलकर्णी

अध्यक्षीय

नमस्कार मंडळी

चैत्र शु. प्रतिपदेने सुरू झालेल्या नवीन वर्षानिमित्त सर्वांना शुभेच्छा! यंदा महाराष्ट्र मंडळ शिकागोच्या संक्रात सणानिमित्त आयोजित कार्यक्रमांला २६० सभासदांची विक्रमी उपस्थिती होती. लहान मुलांसाठी पतंग बनवण्याची कार्यशाळा तसेच वेशभूषा स्पर्धा, मोद्यांसाठी आयोजित श्रियुत विकास फळणिकर यांचे सुगम संगीत गायन, (हार्मोनियमवर डॉ. चंद्रशेखर जोशी आणि तबल्यावर शुभाशीष मुखर्जी), गौरी जोग आणि समूहाचा नृत्याचा कार्यक्रम आणि संक्रांतिनिमित्त मराठी पध्दतीचा जेवणाचा बेत या सर्वांस उत्साही प्रतिसाद दिल्याबद्दल धन्यवाद.

यापुढेही मंडळाच्या कार्यक्रमांना तसेच शिकागो येथे भरणाय्या बृहन्महाराष्ट्र मंडळाच्या अधिवेशनाला आपण असाच पाठिंबा द्याल याची मला खात्री आहे. आपल्या मंडळाच्या आगामी कार्यमाबद्दल:

गुढीपाडव्यानिमित्त:

शनिवार, दि. २३ एप्रिल २०११,

दुपारी १:०० पासून पुढे

स्थळ: जैन मंदिर, 435 N Route 59 , Bartlett,

Chicago IL-60103

For RSVP visit

<http://www.mahamandalchicago.org>

दुपारी १:००: सत्यनारायणाची पूजा आणि प्रसाद

दुपारी ३:००: महाराष्ट्र मंडळ शिकागो आयोजित आणि

महाराष्ट्र मंडळ डेट्रॉइट निर्मित मजेदार कौटुंबिक नाटक

साटं-लोटं

लेखक - रत्नाकर मतकरी, दिग्दर्शन - श्री सुभाष केळकर,

कलाकार - महाराष्ट्र मंडळ डेट्रॉइट

दुपारी ३:००: लहान मुलांसाठी खास कार्यक्रम:

- गुढी उभारण्याची कला आणि त्याचे महत्व

- चित्रकला आणि हस्तकला

- अभिनय कार्यशाळा

सायंकाळी ६.३०:

सुग्रास भोजन खास गुढीपाडव्या निमित्त - श्रीखंड!

Ticket details:

-Patron/Annual pass holders: FREE

- Members - \$13, - Non-Members - \$18

- Kids- Below 5yrs - Free

6-12yrs - \$7(Member) / \$10 (Non-member's),

12yr & Above ? \$13(Member) / \$18 (Non-member's)

तेव्हा भेटूया एप्रिल २३ रोजी गुढीपाडव्या निमित्त आयोजित

कार्यक्रमाचा आनंद घेण्यासाठी!

आपला नम्र

मिलिंद पानट

अध्यक्ष, महाराष्ट्र मंडळ शिकागो

Maharashtra Mandal Chicago, Inc.

(Year of Establishment: 1969)

Address for correspondence:

Email: president@mahamandalchicago.org
secretary@mahamandalchicago.org
Karyakarini@mahamandalchicago.org

Website: <http://www.mahamandalchicago.org>

सदस्य वर्गणी : (Membership Fees)
(Event Fees Extra at a Discounted Price)

Category	Annual	
	Membership	Annual Pass*
New	-	-
Individual	20	80
Senior +	20	80
Child	10	40
Student	10	40
Couple	40	160
Couple+1Kid	50	200
Couple+2Kids	50	230
Senior+ Couple	30	150

Category	Life	Patron
	Annual Pass*	Annual Pass*
New	600	1000
Individual	60	-
Senior +	60	-
Child	30	30
Student	30	30
Couple	120	-
Couple+1Kid	150	-
Couple+2Kids	180	-
Senior+ Couple	120	-

+ Seniors' age- over 65 years,

* Annual pass includes membership fees,

** kid's age (5 -12 years) (age below 5 : no fees)

Membership Benefits:

- Great savings of average 35% over non membership
- You get discounts on 5 event admission's which may include dinners/snacks ...
- Wonderful opportunity to participate in community and networking. You will feel it at home!!!
- We have created a category for Senior Citizens.

महाराष्ट्र मंडळ, शिकागो (MMC) बद्दल काही उल्लेखनीय नोंदी

- It is the first Maharashtra mandal in the United States of America, serving the local community as a non profit organization, since 1969
- It is the proud founder of (BMM) Brihan Maharashtra Mandal, North America:
<http://www.bmmonline.org/>
- It is also the initiator of BMM newsletter –BMM Vrutta: <http://www.bmmonline.org/vrutta>
- Click [Constitution of MMC](#) (press CTRL+click) to review Objectives and Constitution of MMC

- ‘रचना’चे संक्रांत, गुढीपाडवा, गणपती व दिवाळी ह्या कार्यक्रमांपूर्वी तसेच क्वचित् विशेष प्रसंगानुरूप असे वर्षातून साधारण ४- ५ अंक प्रसिध्द होतात.
- साधारण १५ दिवस अगोदर संपादकांच्या हाती आलेले निवडक साहित्य नजिकच्या अंकात प्रसिध्द करण्याचे सर्व प्रयत्न केले जातील.
- प्रसिध्द झालेल्या मजकुराशी संपादक वा कार्यकारिणी सहमत असतेच असे नाही.
- हाती आलेल्या प्रकाशन-योग्य मजकूरात किरकोळ बदल आणि व्याकरणीय दुरुस्तीचे अंतिम अधिकार संपादकांकडे राहतील.

जाहिरातींचे दर : (Advertisement Rates)

For advertisement rates, distribution of any kind of personal or business flyers during MMC programs, and for advertisements on MMC website and in ‘Rachana’,

Contact: president@mahamandalchicago.org

या अंकासाठी प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष मदत करणाऱ्या सर्वांना धन्यवाद !

अंकासाठी मजकूर, बातम्या, साहित्य पाठविण्यासाठी संपर्क:

Editor: Vinata Kulkarni

Email: Rachana@mahamandalchicago.org

ऑगस्ट २०११ पर्यंतचे महत्वाचे सण/दिवस

एप्रिल	१२, मंगळवार	– श्रीरामनवमी
एप्रिल	१६, शनिवार	– महावीर जयंती
एप्रिल	१८, सोमवार	– हनुमान जयंती
मे	१, रविवार	– महाराष्ट्र दिन
जुलै	११, सोमवार	– आषाढी एकादशी
जुलै	१५ शुक्रवार	– गुरुपौर्णिमा
ऑगस्ट	१३, शनिवार	– नारळी पौर्णिमा/रक्षाबंधन
ऑगस्ट	१५, सोमवार	– भारतीय स्वातंत्र्य दिन

April 15 Friday: Tax Day -
last day to file federal taxes without penalty.

April 22 Good Friday:
(U.S. stock market is closed on this day)

April 24 Easter Sunday:

May 30 Monday: Memorial Day

July 4 Monday: Independence Day

**July 21-24 Bruhan Maharashtra Mandal's
Convention, Chicago (Details : Next page)**

महाराष्ट्र मंडळ शिकागोचे २०११चे आगामी अन्य कार्यक्रम- TBD

Indian Dance School

Dance together!! Build bond with your daughter!!!
For Kathak, Bollywood and Yoga

Contact: Gauri Jog

Phone: 847-755-9625

Email: gaurijog@gmail.com

<http://www.gaurijog.com>

बृहन्महाराष्ट्र मंडळाचे १५ वे अधिवेशन, शिकागो

जुलै २१ ते जुलै २४, २०११

स्थळ: McCormick Place • 2301 S. Lake Shore Drive • Chicago, Illinois 60616

- अधिवेशनाचे प्रमुख पाहुणे :
परमाणु वैज्ञानिक - पद्मविभूषण - डॉ. अनिल काकोडकर
- अधिवेशनाचे प्रमुख वक्ते:
जेष्ठ साहित्यिक व नाटककार रत्नाकर मतकरी
- CME Keynote Speaker: Dr. Jeste
- Business Key note Speaker: Amar Bhide

महाराष्ट्रातील आणि उत्तर अमेरिकेतील कलाकारांचे – मनोरंजनात्मक आणि उद्बोधक दर्जेदार कार्यक्रम

Merathi Eana

Awaz ki Duniya

Dr Anil Kakodkar

Ratnakar Matkari

Swaranga - Competition for North America talent

Marathi Natka! Gangeetache Sthan

Ubhya Ubhya Vinoc

Ek Kavita Haravali

Chander Gappa Goshli

Murti Mant Asmita

Naman Natwara

Shobha De - Nauwari Te Armani

Bengali Hypnosis

Maaybolicha Vishwasetu

Chaitula

Haak Pavasachi

Tula Mi Nala Mi

Yaal Tibet Chli

Swar Zantar

Synergy - Manjiri Vaishampayan

Synergy - Manjushree Kherde

Mental Illness

Young Adults' Programs (YAP)

- Physical and outdoor activities for you to keep fit, stay healthy, and have fun! From morning yoga, power walks, football and kabbadi tournaments.
- Speed-Dating: For those who are Hoping to make a special connection with a fellow Maharashtrian, meet new people in a relaxed environment.
- Club Nights: Come explore the nightlife of Chicago!
- Meet and Greet: Come meet the YA attendees of the convention in a relaxed setting with food and drinks.
- Movie Night: For those who are not 21 (or those who do not want to go out), come and watch movies that focus on South Asians growing up in America.
- Architecture River Cruise: Marvel at Chicago's towering skyscrapers and the intricate river channels on this narrated 90-minute cruise spotlighting over fifty important sites.
- Trolley Tour: Hop on/off the trolley. A comprehensive tour of Chicago's most popular locations.
- Mystic Blue Cruise: A fusion of entertainment, food, and sightseeing, showcasing Chicago's famous skyline.
- Culture and Fashion Show: Check out the latest trends in Indian attire and see some amazing cultural performances from members of our own community.

Kids' & Teens' Programs (Age 3-17)

Various Activities within appropriate age groups:

- Workshops in:
Drawing, Dance, 'Art of Living',
Sudoku puzzle solving techniques,
Art activity
- Fun sports such as:
Moon Jump for younger kids,
Box Cricket for older kids, Carom and table tennis for older kids.
- Entertainment programs:
Renowned Nutcracker Show,
Movie Time, reading in the library.

अधिक माहिती: <http://www.bmm2011chicago.org>

With best compliments from
Ajit Gandhi, MBA

1-630-885-1200
ajitgandhi@hotmail.com

- * **Retirement** Planning Strategies
- * **Education** Funding Strategies
- * **Insurance** Planning Strategies
- * **Estate** Planning Strategies

Serving the community for 30 years

संक्रांत, जानेवारी २०११ - कार्यक्रमाची काही क्षणचित्रे:

संक्रांत, जानेवारी २०११ - कार्यक्रमाची काही क्षणचित्रे:

‘रचना’, जानेवारी २०११ मधील शब्दकोद्याचे उत्तर :

1 म	हा	2 य	इ	3 ला	4 मि	5 डा	ई	
हा		स्त		6 बा	7 णी	दा	र	म
9 वी	र		10 आ	ब		द	11 ज	12 मा
र		13 सा	व	र	क	र	14 भा	क
	16 पा	व	17 य		18 कु	19 नि	न	ड
21 ह	वा	पा	णी	22 व	सु	धा	23 ता	ग
	24 पा	प		25 द	मा	ता	26 बे	री
27 अ	र्ध	शा	स्व	28 अ	र		29 ह	स्त
32 सं	दी	प	ख	रे	ज	33 रि	34 वा	35 ट
36 सा	सू	सू	न	रा		द	37 का	र
र		38 वा	ळ	वी	39 अ	भ	द	40 त

सरिता केवले (मिशिगन)

ह्यांनी शब्दकोद्याचे उत्तर सोडवले.

मिलिंद रांगणेकर (शिकागो) यांनी यापूर्वीचेही शब्दकोडे सोडविले होते. (परंतु अनवधाने नांव नमूद केल्या गेले नव्हते.)

अभिनंदन!

Welcome to Raj Palace Restaurant

www.rajpalace.net

Executive Chef Mr. Sunder Singh Chauhan, bought this location as of April 2010, with great pride and enthusiasm to serve a variety of Indian dishes with top notch service. As a chef, throughout his whole life Mr. Chauhan worked in many five star hotels and restaurants in India and the U.S.A. Using the finest vegetables, meat and sea foods which are fully flavored with fancy spices and modest herbs which combine to provide a culinary experience to all of our guests. Our menu consists of food originating from many parts of India.

Mr. Chauhan has opened his door to enchant you with his authentic food creation technique, along with his son Mr. Vijay Chauhan also a great chef (Like father, like son) & family.

We hope that you will enjoy the authenticity of the Indian food from Raj Palace. Experience the difference!!

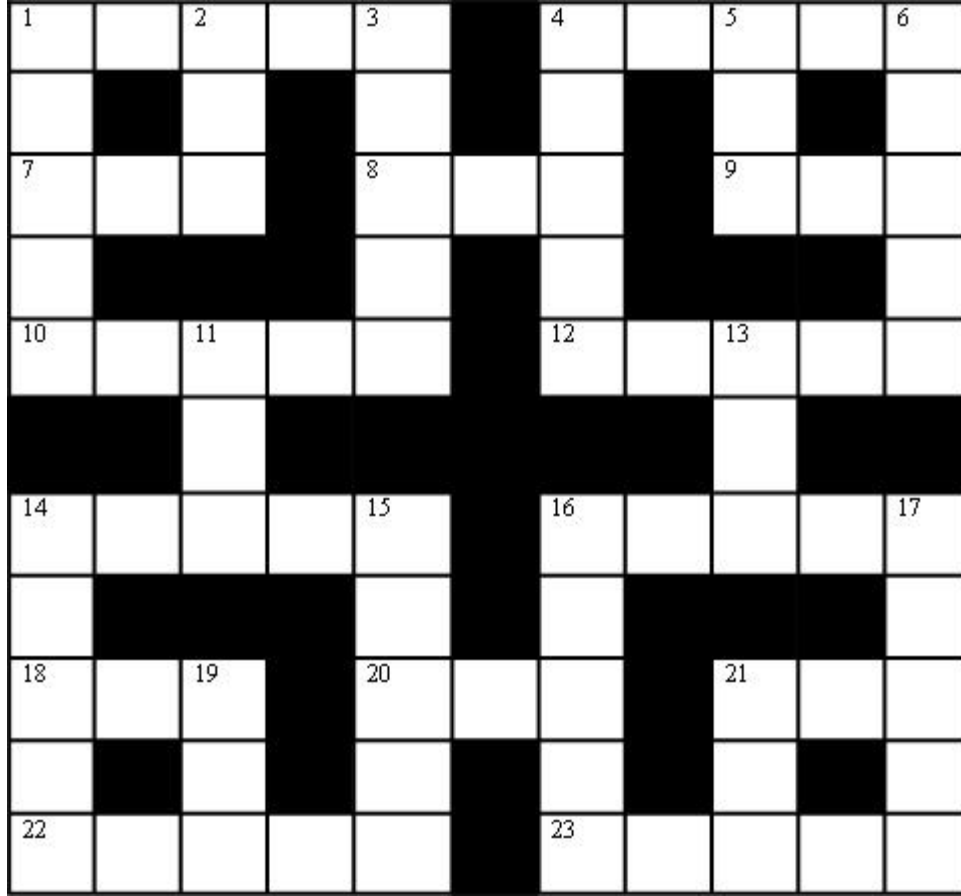
RAJ PALACE RESTAURANT
855-57, E Schaumburg Road
Schaumburg, IL 60194
Tel: 847-524-3007
Fax: 847-524-0778
Email: vchauhan_82@yahoo.com

1. We have the most competitive prices and packages.
2. Each event receives our undivided our undivided attention.
3. Quality and taste of our product is unparallel.
4. We respect the trust & confidence you have in us.

‘रचना’ २०११ शब्दकोडे क्र.२

संकलन: अभिजित रायरीकर

उभे शब्द

१. होकार
२. पश्चात
३. नूतन घडविलेले
४. भटकंतीचा वृत्तांत
५. हैद्राबादचा संस्थानिक राजा
६. अस्तन्या _____ ; तयारीनिशी
११. ह्याचे _____ किती किलो आहे?
१३. मनुष्यप्राणी
१४. चित्रपटात दृश्यामागचे संगीत
१५. डुगडुगते, भक्कम नसलेले
१६. घनदाट, हिरवीगार
१७. डोक्यापासून पायापर्यंत
१९. विजय
२१. मृदुपणा

आडवे शब्द

१. विजेतेपदाबद्दलची प्रशंसा
४. अपेक्षाभंग
७. मुद्रा, पुरातनकालीन नाणे
८. गुणवान, माहिर
९. इच्छा, एका तलावाचे नाव
१०. अंगावर कपडे नसताना
१२. मोठ्या दिमाखात
१४. बाजीप्रभूने ही लढविली
१६. गणपती
१८. शौचालय
२०. काळे ढग
२१. आईची बहीण
२२. बारकाईत, खोलात
२३. राम वनवासात येथे राहिला

शब्दकोडाचे उत्तर व अचूक उत्तर पाठविणाऱ्यांची नावे पुढील अंकात प्रकाशित करू.

शब्दकोडाचे संपूर्ण उत्तर (scanned copy)
Rachana@mahamandalchicago.org
ह्या ईमेलवर वर पाठवावे.

COMPLIMENTS FROM:

BROOKVILLE MEDICAL CENTER

- ❖ *Comprehensive Family Healthcare*
- ❖ *Women's Health*
- ❖ *Child Health & Vaccinations*
- ❖ *Preventive Healthcare*
- ❖ *Aggressive Health Surveillance*
- ❖ *And Much More*

Varsha Sambare MD

BOARD CERTIFIED IN FAMILY PRACTICE

Datta Sambare MD

BOARD CERTIFIED IN INTERNAL MEDICINE

485 S.WEBER RD. BOLINGBROOK, IL 60490

e-mail: brookvillemedical@sbcglobal.net

Tel. (630) 378-2000

A Marathi Youth Elected Chicago Alderman

Ameya Pawar, a 30-year old Marathi youth, made history in Chicago politics when he was elected Alderman from the 47th ward to the City Council --- the first time for an Asian American to any elective post in Chicago. Both the Chicago leading news papers, *Chicago Tribune* and *Chicago Sun Times*, as well as Chicago Teachers Union and several other organizations, endorsed Ameya. *Chicago Tribune*

wrote in its editorial “Pawar ...has real vision and passion for the job... He has given more thought to this job than many candidates we’ve seen. He is enthusiastically endorsed.” After he was elected, in another editorial *Chicago Tribune* wrote “Few aldermanic candidates... impressed us as much as Pawar ...He will go to the council with a lot of ideas about efficient government.” As an example of new ideas, he has introduced an iPhone app. that allows the city residents to report problems (e.g., road potholes with their precise location using GPS), make service requests and provide feedback to their aldermen.

The newly elected Mayor of Chicago, Rahm Emanuel, is a resident of the 47th ward. Although he endorsed Ameya’s main Democratic opponent, *Chicago Tribune* predicts that “he’ll beat a path the five blocks to visit Ameya Pawar.” Ameya was widely covered in numerous other media outlets including all local TV channels, Huffington Post and *Times of India*. It is especially remarkable that Ameya achieved his electoral success with almost no formal campaign organization or war chest. He has pledged to accept only a portion of his aldermanic salary and not to serve more than two terms.

Ameya is the son of Suhas and Radhika Pawar, long time residents of Chicago and Des Plaines. He has master’s degrees in Public Administration from Illinois Institute of Technology and in Threat and Response Management from University of Chicago. He is continuing his studies in social service administration while working as a program assistant in the Office of Emergency Management at Northwestern University. He is also coauthoring a book on emergency management.

Congratulations to Ameya for his electoral victory and best wishes for many future successes. It is indeed heartening to see a member of our second generation charting a new course with fresh ideas.

- Ajit Tamhane (Chicago)

Leonardo from the town of Vinci

A quirky story of a famous personality, who has contributed to our world in ways that still benefit us today. Leonardo da Vinci (Born April 15, 1452, died May 2, 1519) was quirky enough to write notebook entries in **mirror (backwards) script**, a trick which kept many of his observations from being widely known until decades after His death.

However, apart from such quirky story, Leonardo da Vinci is best remembered as the painter of the ‘Mona Lisa’ , and mural Painting ‘*The Last Supper*’. But he had astonishing multiplicity of talents such as: architecture, sculpture, engineering, geology, hydraulics and the military arts, all with success, and in his spare time doodled parachutes and flying machines that resembled inventions of the 19th and 20th centuries. He made detailed drawings of human anatomy which are still highly regarded today.

Leonardo da Vinci means "Leonardo from the town of Vinci," and thus he is generally referred to in short as "Leonardo" rather than as "da Vinci"...

सुभाषित

‘जाड्यं धियो हरति सिञ्चति वाचि सत्यं
मानोन्नतिं दिशति पापमपाकरोति।
चेतः प्रसादयति दिक्षु तनोति कीर्तिं
सत्संगतिः कथय किं न करोति पुंसाम्॥’
- भर्तृहरी

English Translation:

Virtues of Company of high-souled persons:

It removes the lethargy of the intellect, sprinkles (invests) truth in the speech, enhances the greatness and casts off sin, clarifies the mind and spreads the fame all around; tell me what the company of the high-souled persons does not provide the man?

The verses on the virtues of good company have their fair share in the Subhashit literature. The question at the end in the above poem is in fact, a positive assertion that every conceivable good thing can be achieved by a good company. It reminds the saying "A person is known by the company he keeps."

कविता

विजयपताका उंच फडकवा

आला आला गुढी पाडवा
प्रत्येकाने संकल्प करावा
असत्यास थारा न द्यावा
सत्याचा झेंडा हाती घ्यावा ॥१॥

मुलांनी छोटी रोपे लावा
वनौषधींचा महिमा गावा
स्वयंरोजगार निर्माण करावा
औषधींचा उद्योग करावा ॥२॥

जपेल माणूस वृक्षास जेव्हा
जगेल माणूस लक्षात ठेवा
वृक्ष अनमोल ठेवा जपावा
एक तरी वृक्ष वाढवावा ॥३॥

पाणी वीज पेट्रोल वाचवा
चालणे व्यायाम अवलंबावा
पावसाचे पाणी साठवा
निसर्ग छान पुन्हा बहरावा ॥४॥

सौर उर्जेचा वापर करावा
प्लास्टिकचा पुनर्वापर करावा
शून्य कचरा उपाय करावा
कचऱ्यापासुनी खत बनवा ॥५॥

चंगळवाद दूर दूर ठेवा
व्यसनापासुनी मुक्ती मिळवा
माणसाचा पशू ना बनावा
संस्कारक्षम माणूस घडावा ॥६॥

उपभोगवाद कमी करावा
समाजात सुसंवाद असावा
अन्यायाविरुद्ध लढा द्यावा
विजयपताका उंच फडकवा ॥७॥

- सुरेश रघुनाथ पित्रे

suresh.pitre@gmail.com

संपर्क - 022 - 25333869

पत्ता: "वैद्य सदन", पहिला मजला,
राघोबा शंकर रोड, लोअर चेंदणी,
ठाणे (पश्चिम),
पिन कोड क्र.- 400601 (India)

त्सुनामी

समुद्रात भूस्तरे सरकली
भूकंपे धरणी हादरली
समुद्रास ढवळून खवळली
किनारा चिरून आत शिरली ॥१॥

प्रलयंकारी लाट उसळली
कर्दनकाळ बनून आली
त्सुनामी राक्षसी भुकेली
पशू, माणसे खाऊन गेली ॥२॥

मर्यादा ओलांडून आली
जहाजे, वाहने वाहून गेली
मृत्यूच्या रंगमंची चढली
तांडव नृत्य करून गेली ॥३॥

क्षणात अशी ती धडकली
उध्वस्त सारे करून गेली
घरे, गावे नामशेष झाली
शहरे सारी उधळून गेली ॥४॥

मृत्यूची पहाट उजाडली
प्रेतांचा सडा घालून गेली
चिखलात किती प्रेते रुतली
शहरात प्रेतकळा पसरली ॥५॥

तिने हजारो घेतले बळी
ओस पडली शहरे सगळी
अणूभट्टीत आग भडकली
उरली जनता बेघर झाली ॥६॥

एकविसाव्या शतकात आली
शास्त्रज्ञास का नाही कळली ?
माणसां शून्यात ठेवून गेली
शास्त्रास आव्हान देऊन गेली ॥७॥

- सुरेश रघुनाथ पित्रे

suresh.pitre@gmail.com

सहज - प्रवास जमिनीकडे

एका प्रसिद्ध झेन गुरुंनी लिहिलेला परिच्छेद असा!

“ आपल्याला वाटतं की झेन साधना म्हणजे कुणीतरी दिलेली भेट! आपण ती भेट जपून ठेवतो. म्हणजे कशी? आपण रेफ्रिजरेटरमधे जशा वस्तू जपून ठेवतो तशी! जेव्हा भूक लागते तेव्हा आपण रेफ्रिजरेटर उघडतो आणि काय पाहिजे त्याचा आहार करतो! पण झेन साधना तशी नाही. समोरच्या अन्नाकडे लक्ष देण्यापेक्षा ते अन्न जमिनीमधून उत्पन्न कसं झालं त्याच्याकडे झेन साधकानं लक्ष दिले पाहिजे. जमिनीची आनंदानं काळजी घेतांना, ज्या जमिनीत काहीही नसतांना त्या शून्यत्वामधून जे निर्माण होतं त्याचा अनुभव म्हणजे झेन साधना!”

आपल्या साधनेमधून जमिनीशी जुळलेलं नातं वरील परिच्छेदात किती सुंदर तऱ्हेनं सांगितलं आहे. जमिनीचा आणखी एक अर्थ म्हणजे ‘खालची’ गोष्ट. आपण जमिनीवर चालतो, कधीकधी झोपतो पण ते खरं नातं आपल्याला समजलेलं नसतं. आमच्या एका शिबीरामधे सगळ्या साधकांनी मिळून मौन पाळून माझ्या घरासमोरच्या जमिनीत सुमारे ४००-५०० ‘क्रोकसचे बल्ब’ पेरले होते. नंतर दर वर्षीच्या शिबीरांत आम्ही त्या रोपांची आनंदानं काळजी घेत होतो. आणि तेही आमच्या साधनेची काळजी घेत होते. एकदा एका शिबीरात पहिल्या दिवशी मंदिरात ध्यानाला न बसतां आम्ही सगळे बाहेरच गेलो होतो. प्रत्येकानं आपल्याला पाहिजे ती एकांत जागा शोधली होती- जमिनीचं नातं सांभाळलं होतं. अजूनही मला जेव्हा अस्वस्थता येते, मन गोंधळून जातं, मार्ग नीट दिसत नाही, तेव्हा मी बाहेर जातो वणि कुठलेही आसन न वापरता जमिनीवर, हिरवळीवर शांत बसतो आणि ती जमीन मला सांभाळून घेते.

बुद्धानं खरं काय शिकवले ते झेन गुरु सहज सांगून गेले. झेन साधना म्हणजे जमिनीतून काय पीक निर्माण होतं त्याच्यावरील लक्ष सोडून देणे. आपले ज्ञान, आपली मतं, आपल्या आवडीनिवडी, आपले हव्यास, ही सर्व त्याचीच उदाहरणं आहेत. त्यांच्यावरील लक्ष काढून घेऊन ‘पीक’ उभं रहाण्याच्या आधीची जमीन शोधून काढणं, ती मैत्री जोपासणं म्हणजे झेन साधना! इतर सर्व शिकवणी विसरून जाऊन आपल्या साधनेची मूळ जमीन शोधून तिच्याशी एकरूप होणं, स्वतःला विसरून तिच्यामधेच विलीन होणं हे झेन साधनेचं रहस्य!

- धनजंय जोशी (शिकागो)

श्रद्धांजली

श्री. अभिजित अंतुरकर (श्री. प्रकाश व कै. सौ. सीमा अंतुरकर यांचा मुलगा) वय ३५, याचे दिनांक २१ फेब्रुवारी, २०११ रोजी वाहन अपघातात निधन झाले. महाराष्ट्र मंडळ शिकागोचे समस्त मराठी बांधव श्री. अंतुरकर कुटुंबियांच्या दुःखात सहभागी आहेत.

वासंतिक

‘वसुंधरेला हसवायाला

सजवित नटवित लावण्याला’

‘रसरंगांची करीत उधळण

मधुगंधांची करीत शिंपण

चैतन्याच्या गुंफित माला, रसिकराज पातला

आला, आला वसंत ऋतु आला’

वसंतकाल हे एप्रिल/मे महिन्याचे एक आभूषण आणि वसंतोत्सव हे ह्या काळातील एक आकर्षण. पण त्याचबरोबर केवळ वसुंधरेलाच नव्हे तर समस्तजनांना उल्हसित करण्यासाठी गेली ३५ वर्षे अमेरिका आणि कॅनडामधे एप्रिल हा ‘राष्ट्रीय हास्य महिना’ म्हणून साजरा केल्या जातो.

‘कार्मेल इंस्टिट्यूट ऑफ ह्यूमर’चे संस्था-चालक/प्रबंधक लॅरी वाइल्ड (ज्यांनी ‘विनोद’ ह्या विषयावर ५३ पुस्तके लिहिली आहेत) - ह्यांनी उत्तर अमेरिकेत हास्योत्सवाची ही प्रथा सुरू केली आणि आता अगदी आरोग्य/स्वास्थ्य सेवाकेंद्रांपासून शालेय विद्यार्थ्यांपर्यंत विविध पातळीवर एप्रिलमधे हास्योत्सव साजरा होऊ लागला. लॅरी वाइल्डच्या मते करदात्यांसाठी एप्रिल महिना म्हणजे अधिकच तणावपूर्ण महिना (बहुदा हा मानसिक ताण जरा कमी व्हावा म्हणून टवाळी ;) करण्यासाठी ‘एप्रिल फूल’ हा एक दिवस राखून ठेवला असावा. ही ‘एप्रिलफूलगिरी’ बरीच जुनी- १५व्या शतकापासून चालत आलेली!

आनंदी वृत्ती आणि हसतमुख प्रवृत्तीच्या माध्यमातून चिकित्सात्मक मूल्य, स्वास्थ्य, मनोबल, परस्परंशी कौशल्यपूर्ण वैचारिक देवाण घेवाण आणि एकंदरित दैनंदिन जीवन समृद्ध करण्याबाबत सामाजिक जागरूकता वाढवणं हा एप्रिलमधे साजरा केल्या जाणाऱ्या हास्योत्सवामागचा मूळ उद्देश. हास्य हे आंतरिक जांगिंग असतं असं ‘अॅनाटॉमी ऑफ इलनेस’ ह्या आपल्या पुस्तकात लेखक नॉर्मन कझिन्सन म्हंटलं आहे.

विनोद/हास्य भावनेचा अभाव असणारी व्यक्ती म्हणजे ‘वाटेवरील प्रत्येक दगडगोटांवर झटकता बसणारी ‘स्प्रिंग’ नसलेली गाडी’! एखाद्या घटनेने एकाच्या चेहऱ्यावर स्मितरेषा उमटली तरी कदाचित् दुसऱ्याला तीच घटना वेगळ्या अर्थाने हास्यास्पद वाटू शकते. एकंदरित हास्य हे व्यक्तिगत असतं. तरीसुद्धा ते महत्त्वपूर्ण आहे हे निश्चित! कारण, वाटेवरच्या काट्यांतहि, बहरून येई वसंत सुमनांच्या नजराण्याने, अणुरेणू करि गंधित !

- विनता कुलकर्णी (एडवर्ड्स, इलिनॉय)

